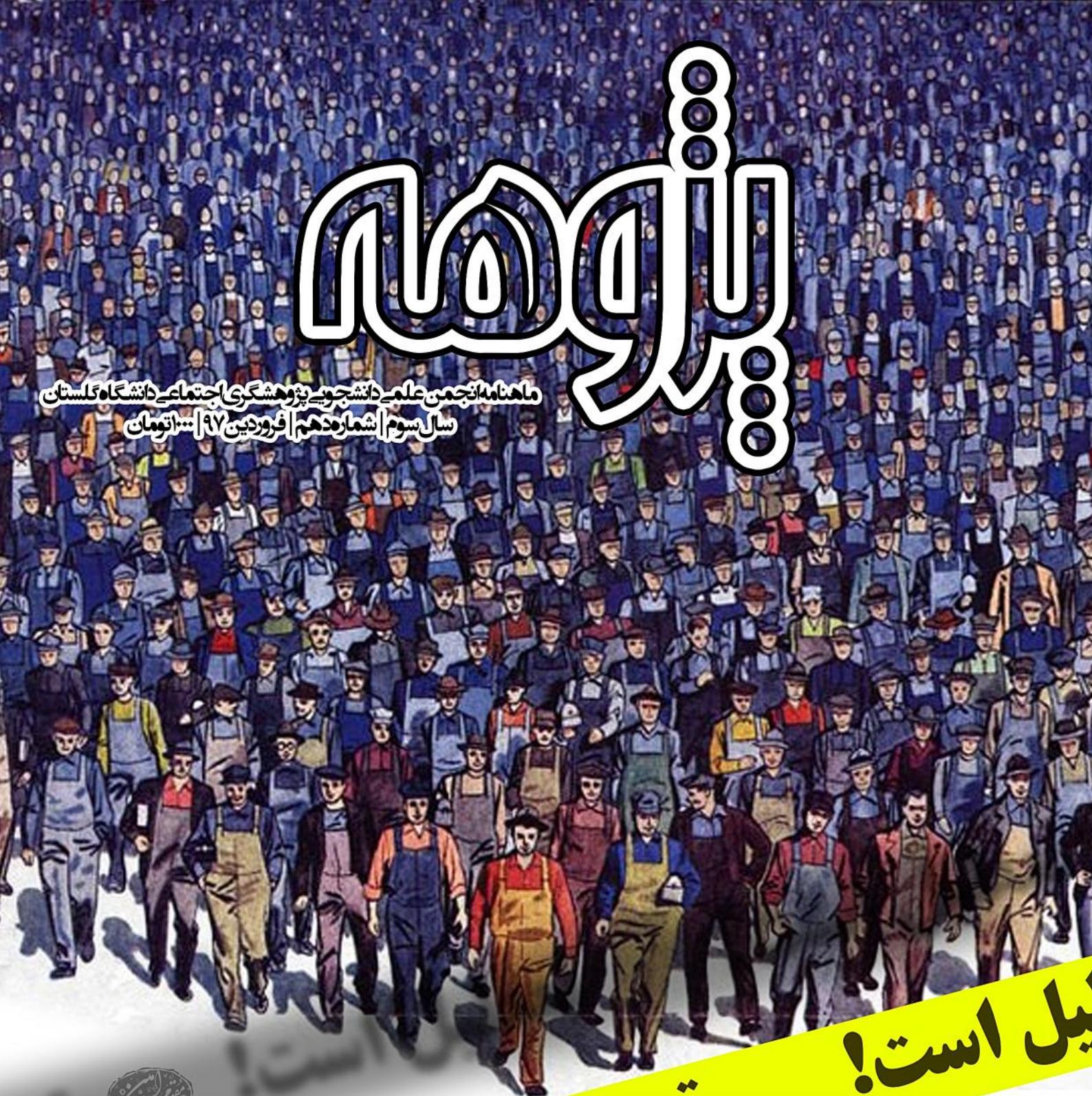

موج

ماهنامه انجمن علمی دانشجویی پژوهشگری اجتماعی دانشگاه تبریز
سال سوم | شماره دهم | فروردین ۱۴۰۰ | ...اتومان

تعطیل است!

تعطیل

تعطیل است!

طلاق عاطفه

بیکاری سرمایه‌داری

بیکاری، پاله با پالش؟

پژوهه‌ها

ماهنامه انجمن علمی دانشجویی پژوهشگری اجتماعی

دانشگاه گلستان

سال سوم | شماره دهم | فروردین ۱۳۹۷

صاحب امتیاز:

انجمن علمی دانشجویی پژوهشگری اجتماعی دانشگاه گلستان

مدیر مسئول:

فرحناز فرج نژاد

سردییر:

الهه ملک حسینی

استاد مشاور انجمن علمی:

دکتر کوروش غلامی

ویراستاران:

بریا شاطریان - فرحناز فرج نژاد

هیات تحریریه:

الهه ملک حسینی، ندا شفیعی، شبینم میکائیلی
خیرالله امان پور، داود سرشار، میثم علیمحمدی، محمدتقی توسلی

روابط عمومی:

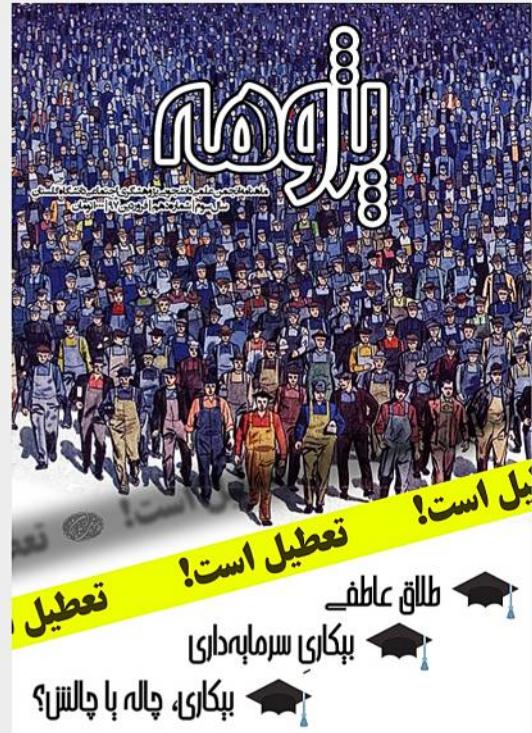
حانیه موسوی، صالح محمدی

طراحی جلد:

امین مقومی

صفحه آرایی:

سینا مرادحسینی و امیررضا وریج کاظمی
(گروه طراحی و چاپ دانشجوگراف)

وَ أَنْ لَيْسَ لِإِنْسَانٍ إِلَّا مَا سَعَى وَ أَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى.

(النّجم: ۴۰ و ۳۹)

و نیست از برای انسان مگر کوشش و تلاشی که انجام
داده است و قطعاً ثمره کوشش و تلاش خود را خواهد دید.

در صورت تمایل به چاپ آثار میتوانید مطالب خود را مطابق
رسم الخط پژوهه که منطبق با آیین های نگارشی
فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی است، به آدرس کanal
تلگرامی @Socialresearch_gu ارسال کنید.
طبعی است، حق تلخیص و ویرایش برای پژوهه آزاد است.

فهرست مطالب

۴

اعتباد و بیکاری

۵

بیکاری سرمایه داری

۶

بیکاری، چاله یا چالش؟

۹

پیامد های منفی اجتماعی و فردی بیکاری

۱۰

طلاق عاطفی

۱۲

مرثیه ای بر یک رویا

۱۴

من عصبانی نیستم

سخن سردبیر

به نام حق

در مسیری که درستی اش را باور داریم و در حضور همراهان همیشگی که در کنارمان گام برمی دارند هیچ وقت احساس تنها ی خواهیم کرد. جا دارد دوباره و چند باره از تمام کسانی که ما را در تولید و تهیه این نشریه یاری کرده اند تشکر کنیم و امیدواریم مثل همیشه مورد قبول شما واقع شود.

حمایت شما عزیزان است که ما را برای ارائه مطالب بیشتر و مورد پذیرش تر امیدوار می کند.

امید است این حمایت و همکاری هم چنان بر قوت خود باقی بماند.

سپاس از همراهی شما عزیزان

اعتیاد و بیکاری

داود سرشار

آشنا کردن جوانان و خانواده‌ها با مضرات استفاده از مواد مخدر توسط سازمان‌های مردم‌نهاد، نیروی انتظامی و شبکه بهداشت می‌تواند در پیش‌گیری از اعتیاد جوانان به این مواد موثر باشد. یکی از عوامل مهم درگراش جوانان به اعتیاد بیکاری است و این خود عاملی در شهرستان جرگلان برای اعتیاد جوانان به مواد مخدر تبدیل شده است. با حل مشکل بیکاری جوانان در این شهرستان با ورود بخش صنعت و اشتغال زایی جوانان در کارخانه‌ها می‌توان در حل معضل اعتیاد گامی مثبت برداشت می‌طلبد مسئولین شهرستان درجهت رفع مشکل بیکاری در جرگلان گام‌های بردارند تا با این کار جوانان را از خطر اعتیادبه مواد مخدر که تهدید شان می‌کند دورسازند. در کنار اشتغال زایی جوانان، کارگاه‌های آموزشی پیشگیری از اعتیاد نیز به خانواده‌ها اطلاعات لازم را مورد زیان‌هایی که اعتیاد به فرد، خانواده و اجتماع می‌زند داده تا خانواده‌ها راه با مقابله با آن را فراگیرند.

بیکاری یعنی سفره خالی از نون و آب
صاحبش بر انواع گناه ارتکاب

بیکاری یعنی خالق درد فقر نداری
کند صاحبش را مبتلا بر گریه زاری

بیکاری یعنی سیاست‌های غلط
تشنگی در کنار رودخانه‌ای همچو شط

بیکار در اقتصاد: به فردی گفته می‌شود که در سن کار (۱۵ تا ۶۵ سال) و جویای کار باشد اما شغل یا منبع درآمدی پیدا نکند. کودکان و افراد مسن از آن جهت که قادر به انجام کار نیستند، جزو جمعیت فعال به حساب نمی‌آیند. زنان خانه‌دار و دانشجویان اگر جویای کار نباشند، و حتی کسانیکه با وجود منبع در آمد کافی مشغول به انجام کاری نیستند نیز جمعیت فعال شمرده نمی‌شوند.

بیکاری در جرگلان باعث افزایش اعتیاد می‌شود جرگلان منطقه ترکمن نشین توابع استان خراسان شمالی، بخش‌های شمال و شمال غربی به استان خراسان شمالی را به خود اختصاص داده و از شمال با کشور ترکمنستان از شرق به شهرستان شیروان از غرب به شهرستان مانه و سملقان و استان گلستان از جنوب به شهرستان های بجنورد و مانه و سملقان محدود می‌شود جمعیت این شهرستان طبق آمار سال ۱۳۹۰ برابر ۳۲۹۸۱ نفر در ۸۱۲۶ خانوار می‌باشد.

عوامل مهم بیکاری در جرگلان

۱. مهاجرت جوانان روسیایی به شهرها

۲. عدم توزیع مناسب درآمد و امکانت

۳. عدم جذب نیروی کار در مراکز تولیدی و صنعتی

۴. عدم تناسب بین رشد جمعیت و فرصت‌های شغلی

۵. اتخاذ برخی سیاست‌های غلط و فقدان آموزش‌های مناسب با نیاز بازار کار

بیکاری یکی از مهم ترین عواملی است که باعث می‌شود جوانان شهرستان جرگلان رو به مصرف مواد مخدر بیاورند. وهمچنین باعث آسیب‌های روحی و روانی با گسترش بیکاری، افسردگی بیماری‌های روحی، احساسی پوچی و نداشتن انگیزه در زندگی موجب می‌شود جوانان علاقه‌ای به کار نداشته باشند. بیکاری افراد را به سمت اعتیاد سوچ می‌دهد خانواده‌ها باید در این زمینه هوشیارانه عمل کنند. اعتیاد به مواد مخدر علاوه بر فرد مصرف کننده خانواده‌های آنها را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد و گسترش اعتیاد به اعتیاد به یک معضل اجتماعی تبدیل می‌شود. ناآگاهی در مورد اثرات زیان بار استفاده از مواد مخدر و عوامل دیگر باعث گراش جوانان به این بلاعی خانمان سوز می‌شود. هنگامی یک جوان به ضرباتی که اعتیادبه سلامت و آینده اش وارد می‌کند پی می‌برد که موجب ازدست دادن بسیاری از فرصت‌ها در زندگیش شده است علاوه بر آنها افراد خانواده نیز درگیر اعتیاد شده تأثیرات منفی بسیاری را در زندگی خانواده‌ها بروز می‌دهد.

می‌توان با داشتن اطلاعات کافی در مورد اعتیاد به مواد مخدر و اثرات مخرب آن بر زندگی افراد از اعتیاد به این مواد جلوگیری کرد. بیکاری در جرگلان از مهم ترین علل گراش جوانان در این شهرستان استفاده از مواد مخدر است و همچنین دوستان و الگوپذیری از والدینی که خود اعتیاد به این مواد دارند نیز درگراش جوانان به مصرف آن تاثیر گذار است.

بیکاری سرمایه داری

در ابتدای کتاب سرمایه وی از کالایی شدن سخن به میان می آورد بدان معنی که "شئ کار تولید می کند، یعنی فرآورده کار، با کار همچون نیروی بیگانه ای، مستقل از تولید کننده روبه رو می شود. فرآورده ی کار، کاری است که در شئ تبلور یافته، یعنی به چیزی تبدیل شده است. "کارگران با کار خود به منابع کالا_مقدار ناچیزی دستمزد_بول به مثابه کالای عینی_دربافت میکنند.

در اقتصاد سیاسی این واقعیت یافتنگی کار به نظر کارگر همچون از دست دادن واقعیت است؛ عینیت یافتن همچون از دست دادن شئ یا برده شدن در برابر آن جلوه می کند.

با روی کار آمدن ماشین آلات صنعتی، عده ای از کارگران به صورتی وحشیانه تر از کار سوق پیدا می کنند اما بخشی به ماشین تبدیل می شوند. هر اندازه تولید هوشمندانه تر شود، کارگر کودن تر می شود.

هر چه بیشتر تولید کند مجبور است کمتر مصرف کند.

هر چه بیشتر ارزش تولید کند؛ خود بی بهادر و بی ارزش تر می شود.

آنچه که مارکس می خواهد بدان اشاره کند این است که تقسیم قدرت در معنای واقعی آن صورت نمی پذیرد، این امر تا بدان جایی پیش می رود که در عصر مدرن تبدیل به بهره کشی می شود و رابطه مستقیمی با طبقات دارد که از طرف سرمایه دار بر کارگران عملال می شود.

البته نمی توان انکار کرد که کار چیزهای شگفت انگیزی برای ثروتمندان تولید می کند اما برای کارگر فقر و محرومیت ایجاد می کند.

کارگر قصر هارا ایجاد می کند و زیبایی می آفریند اما برای سرمایه داران...

تنها چیزی که برای خود او _کارگر_ باقی می ماند جز کلبه ای حقیر و بدقوارگی و زشتی ندارد.

همچنین سرمایه داری دائماً در تلاش است که جهانی مطابق با تصویر خودش را ایجاد کند.

به راستی که مارکس حقیقت را بیان کرده: "پرولتاریا چیزی جز زنجیر هایش برای از دست دادن ندارد و بیکاران ارتش ذخیره کار سرمایه داران می باشند."

اگر مبحث بیکاری را جدا از تعریف آن در نظر بگیریم از منظر اقتصادی، جامعه شناسی، جمعیت شناختی با سبکی تلفیقی قابل بررسی است.

این امر از منظر جامعه شناسی_جمعیتی شامل: شمار، ترکیب، جنس، مرگ و میر و مهاجرت و دلایل اقتصادی آن افزایش حجم نقدینگی، ساختار تولید نامناسب و غیره قابل بررسی و پژوهش است.

انسان برای رفع نیازهایش (روانی، اجتماعی، فیزیولوژیکی) نیاز به کار کردن دارد که از طریق استیلای آن بر طبیعت به دست می آید و هر اندازه این چیرگی افزایش یابد، ارضای نیاز های او بیشتر می شود.

انسان با کار کردن وجود خود را به نمایش می گذارد، اما باید به دور از، از خود بیگانگی و حاصل و مولد خلاقیت باشد.

هر چقدر انسان نیازهای متنوع تری به وجود آورد به همان اندازه میزان تقسیم کار در اجتماعات را افزایش می دهد. از همین رو می توان بیکاری را به معنی کناره گیری از اجتماع، شکست از طبیعت و از دست رفتن وجود و کرامت انسانی بدانیم.

بیکاری نیروی کار می تواند به بخش های مختلف سرایت کند و موجب کاهش استفاده در سایر عوامل اقتصادی از جمله سرمایه شود.

هرگونه تغییر، شوک یا انحراف در فعالیت های اقتصادی می تواند باعث بروز بیکاری شود. اقتصاد دانی بنام شرموخین چنین بیان می دارد: "شوک ها سبب به وجود آمدن گره ها و گره ها نیز سبب کاهش تولید می شوند. گره هایی همچون گره سرمایه گذار و گره نیروی کار که می تواند به واسطه شوک ها به وجود بیاید".

تعبری مارکس از اقتصاد سیاسی برگرفته از فوئر باخ است. فوئر باخ شیوه ای را بیان می کند که بنابر آن مردم خدایانی را می پرستیدند که خود آنها را بیگانه خلق کرده بودند.

مارکس از همین روش برای بازار سرمایه داری استفاده می کند.

مصاحبه گر: شینم مکائیلی

بیکاری چاله یا چالش؟

بیکاری معزلی است که نمی توان به یکباره و در زمانی کوتاه آنرا رفع کرد و نیاز به زمان برای کاهش آن وجود دارد. در ایران ساختار بازار کار باید اصلاح شود، به این معنا که ساختار سنتی تولید در بخش های عمدۀ اقتصادی به عنوان تقاضا کننده بیکاری باید خود را با بازار کار کشور تطبیق دهدند.

سلام و خسته نباشد خدمت دانشجویان گرامی علوم اجتماعی و فعالان حوزه علم و اندیشه در خدمت دکتر حسن دلیری هستیم فارغ التحصیل دکترای اقتصاد در سال ۱۳۹۲ از دانشگاه بوعلی سینا که از سال ۱۳۸۸ مدرس دانشگاه بوده و از سال ۱۳۹۰ نیز در دانشگاه گلستان مشغول به فعالیت هستند.

● تعریف علمی شما از بیکاری چیست؟

بیکاری تعريفی استاندارد دارد. با توجه به تعریف مرکز آمار، فرد در سن کار در دوره های زمانی مرجع، فاقد کار (دارای اشتغال مزد و حقوق بگیری یا خود اشتغالی نباشد)، آماده برای کار باشد (برای مزد و حقوق بگیری و خود اشتغالی آمادگی داشته باشد) و جویاً کار باشد (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی کار به صورت مزد و حقوق بگیری یا خود اشتغالی انجام داده باشد) را فرد بیکار می گویند. از سوی دیگر بر اساس تعاریف مرکز آمار شاغل، به فرد در سن کار که در طول زمان مرجع حداقل یک ساعت در شغل خود فعالیت داشته و یا بنا به دلایلی ترک موقع از شغل دارد گفته می شود. قاعدهاً نیز با توجه به تعاریف استاندارد فوق الذکر محاسبه و گزارش می شود. بدیهی است در مطالعات تخصصی به منظور استنباط کارکردهای رفاهی از اشتغال و بیکاری، شاخصهای مبسوط تری نیز وجود دارد و تنها به این شاخص اکتفا نمی شود.

● انواع بیکاری را نام ببرید؟

در اقتصاد به فراخور اهداف مطالعه محققین و برنامه ریزی سیاستگذاران، انواع مختلف بیکاری تعریف شده است. برای مثال بیکاری پنهان که نشانده‌نده پایین بودن بهره وری در اقتصاد یک کشور است. یعنی در این شرایط، علی رغم برخورداری از جمعیت شاغل بالا، میزان تولید و خلق ارزش این جمعیت چندان بالا نیست. بیکاری اصطکاکی نیز مربوط به دوره زمانی است که افراد به دنبال یافتن شغل برای خود هستند به عنوان مثال برای افرادی که به دنبال یافتن شغل جدیدی هستند و یا اینکه تازه وارد بازار کار شده اند و می‌خواهند شغل بیابند؛ قاعدهاً هر اندازه اقتصاد یک کشور پویاتر بوده و فرسته‌های شغلی بیشتری وجود داشته باشد، این نوع از بیکاری کمتر خواهد بود. نوع دیگری از بیکاری، بیکاری ساختاری است که به دلیل تغییرات در تکنولوژی تولید و جایگزین شدن ابزارآلات پیشرفته به جای روش‌های سنتی تولید به وجود می‌آید. برای مثال ظهور رایانه سبب حذف شغل‌های زیادی شد و بسیاری بیکاری شدند، این نوع از بیکاران در دسته بیکاران ساختاری قرار می‌گیرند. انواع دیگری از بیکاری همچون بیکاری ادواری، بیکاری فصلی، بیکاری فقر و ... نیز می‌توان بر شمرد که مفاهیمی تخصصی تر بوده و بهتر است در اینجا وارد جزئیات آنها نشویم.

● راهکارهای کاهش یا کنترل بیکاری چیست و کدام برای ایران بهتر است؟

برای درمان یک بیماری اقتصادی نیاز است ابتدا علت آن بیماری به درستی شناسایی شود و سپس نسخه مناسب برای درمان تجویز گردد. بدیهی است که بیماری‌های مزمن زمان بیشتری برای درمان نیاز دارند و بیکاری یکی از همین موارد است. اما با توجه به ساختار اقتصادی ایران، مهمترین علت بیکاری کاهش تقاضای نیروی کار در سالهای مصادف با تحریم‌ها از یک سو و افزایش عرضه نیروی کار (به واسطه موج جمعیتی دهه شصت) از سوی دیگر بوده است. علت شناسی در بخش کمبود تقاضای نیروی کار در ایران، ما را به متغیرهایی همچون فضای کسب و کار نامناسب و بازدارنده و موانع موجود فراوری تولید و سرمایه‌گذاری؛ واردات فزاینده و غیربینه؛ وجود قوانین و مقررات پرتفصیل در روابط بین کارگر و کارفرما، تغییرات تکنولوژیک، وابستگی بخش زیادی از تولید به نفت و اثرات نوسانی درآمدهای نفتی بر سایر بخش‌های اقتصادی، ریسک

با توجه به تجربه سایر کشورها در بهبود محیط کسب و کار، می‌توان اذعان داشت که اصلاحات ساختاری در بخش‌هایی همچون زمان و فرایند ثبت شرکتها، تامین حقوق مالکیت، ساختار پرداخت مالیات، مبارزه با فساد، بهبود فرایند اعطای تسهیلات، حمایتهای دولتی و ... می‌تواند سبب بهبود محیط کسب و کار شود.

● پیامدهای مادی و معنوی بیکاری بر جامعه ایران را ذکر کنید.

از آنجایی که شغل ارتباط مستقیمی با درآمد خانوار دارد، قاعده‌خانواده هایی که شغلی ندارند، درآمدهای کمتری داشته و اغلب با فقر دست به گردیدند. به همین دلیل این خانوارها با احتمال بیشتری در شرق آسیا های اجتماعی و اقتصادی قرار می‌گیرند. سطح آموزش، رفاه و سلامت در خانوارهایی که سرپرست بیکار دارند پایین تر است. و همین عامل می‌تواند سبب وراثت فقر در این نوع خانوارها شود. علاوه بر این متساقنه بسیاری از پدیده های نامیمون اجتماعی همچون طلاق، کاهش تمایل به ازدواج، تاخیر اندختن ازدواج، افزایش اعتیاد، افزایش انواع جرایم و ... نیز می‌تواند نشات گرفته از بیکاری باشد. مطالعات تجربی در ایران حکایت از آن دارد که بیکاری مهمترین عامل طلاق است. از سوی دیگر تحقیقات نشان داده است که بیش از نصف افرادی که مبتلا به بزه کاری شده؛ افراد بیکار بوده‌اند و یا حداقل عمر خود را به صورت فصلی کار کرده و مرتب تغییر شغل داده‌اند. بنابراین مشخص است که اثرات اجتماعی بیکاری در جامعه بسیار بیشتر از اثرات اقتصادی آن است، در آموزه های دینی مان نیز بر این مورد تأکید شده است که بیکاری مدام مایه فساد و تباہی است (امام علی (ع)).

● چه پیشنهاد و راه حلی برای رفع بیکاری دارید؟

بیکاری معضلی است که نمی‌توان به یکباره و در زمانی کوتاه آنرا رفع کرد و نیاز به زمان برای کاهش آن وجود دارد. علاوه بر این بر رفع این مشکل باید تمامی آحاد جامعه همکاری و کمک کنند. در ایران ساختار بازار کار باید اصلاح شود، به این معنا که ساختار سنتی تولید در بخش‌های عمده اقتصادی به عنوان تقاضا کننده بیکاری باید خود را با بازار کار کشور تطبیق دهد.

اقتصاد کلان و .... سوق می‌دهد. اما علاوه بر علل طرف تقاضا، در ایران پیشنهای مهمی نیز در طرف عرضه نیروی کار وجود دارد که سبب تشدید بیکاری شده است. از این موارد می‌توان علل ذیل را برشمود: بهره وری پایین نیروی کار، افزایش نرخ مشارکت زنان در بازار کار، کاهش سهم سطوح تحصیلی دیپلم و بالعکس؛ نامناسب بودن الگوی توسعه آموزش عالی با نیازهای بازار کار کشور؛ این ساختار برای بازار کار کشور سبب شده است تا در سالهای اخیر عدم تعادل جدی در عرضه و تقاضای نیروی کار(فروض عرضه) رخ داده و نرخ بیکاری افزایش یابد. قاعده‌خانواده ای که از این راهکاری در ایران می‌توان روی تک تک علل برنامه ریزی کرد اما در کوتاه مدت مهمترین راهکار، می‌تواند تقویت نظام تولیدی در داخل باشد. این هدف می‌تواند با برنامه ریزی سیاستگذاران کلان در راستای بهبود محیط کسب و کار و افزایش انگیزه های تولیدی به سرانجام برسد. همچنین جامعه نیز می‌تواند با حمایت از تولیدات داخلی به تقویت ساختار تولید به عنوان تقاضا کننده گان اصلی نیروی کار کمک کند. از سوی دیگر در طرف عرضه نیروی کار نیز افزایش بهره وری و مهارت نیروی کار می‌تواند راهکاری برای افزایش اشتغال در کشور قلمداد شود. به گونه ای که با برنامه ریزی مناسب، جمعیت در سن کار، خود بتواند شغل خلق کنند و این مهم تنها با انباست مهارت و دانش کاربردی قابل دستیابی خواهد بود.

● رابطه بیکاری و رشد اقتصاد چگونه است

قاعده‌خانواده باید انتظار داشته باشیم با افزایش رشد اقتصادی در یک کشور، بیکاری نیز کاهش یابد. اما این استدلال فروض اولیه ای را در خود نهفته دارد که سبب خواهد شد تا این قانون همواره مورد تایید نباشد (مثال رشد اقتصادی همراه با تغییرات شدید تکنولوژی در پاره ای موارد می‌تواند سبب افزایش بیکاری هم شود). اما در هر حال قانونی در اقتصاد به نام قانون اوکان وجود دارد که به بررسی ارتباط بین نرخ بیکاری و تولید می‌پردازد. اوکان (۱۹۶۲) با استفاده از داده های اقتصاد امریکا نشان می‌دهد که به ازای حدود ۳ درصد افزایش (کاهش) تولید ملی نسبت به تولید بالقوه، نرخ بیکاری ۱ درصد کاهش (افزایش) خواهد یافت. البته این قانون، منتج از کار تجربی و قاعده ای سرانگشتی است و آزمونها نشان داده است که مقادیر عددی آن برای کشورهای مختلف متفاوت است. اما تجربه نشان داده است که رشد اقتصاد غیرنفتی در ایران می‌تواند سبب بهبود اشتغال شود.

● موانع کارآفرینی در کشورهای جهان سوم و در حال توسعه مثل ایران چیست؟

از آنجایی که کارآفرینی واژه تخصصی است و بار معنایی تخصصی دارد (و احتمالاً منظورتان آن مفهوم نیست)، شاید بهتر است سوال را اینگونه پاسخ دهیم که مهمترین موانع کسب و کار چیست؟ برای ایجاد کسب و کار جدید، نیاز به سلسله‌ای از عوامل وجود دارد که در کنار هم کننده بستر کار فعالان اقتصادی است. در صورتی که این بستر برای فعالان بازار کار مهیا نشود، یا کسب و کاری شکل نمی‌گیرد و یا اینکه با هزینه تمام شده بالایی ظهرور پیدا کرده و قدرت رقابت با بازارهای جهانی را از دست می‌دهد. یکی از مواردی که در ایران نیاز است حتماً بهبود یابد محیط کسب و کار و رفع موانع سرمایه گذاری و کارآفرینی است. این تغییرات اقتصادی از زیرساختارها تا محیط اقتصاد کلان را شامل می‌شود.

در حال حاضر تقریباً ۲۰ درصد شاغلان کشور تحصیلات دانشگاهی دارند حال آنکه اغلب تقاضا کنندگان کار در سالهای اخیر فارغ التحصیلان دانشگاهی هستند. این وضعیت بدان معناست که بازار کار کنونی نمی تواند به راحتی نیروی کار تحصیل کرده را در خود جذب کند از این رو نیاز است که تعامل بین عرضه و تقاضا مدیریت شده و ساختار تولید از سنتی بودن فاصله بگیرد تا قادر به جذب نیروی کار تحصیلکرده نیز باشد.

حمایت از تولید داخلی نیز سیاستی است که بسیاری از کشورهای توسعه یافته کنونی در فرایند گذار از آن استفاده کرده اند. ما نیز می توانیم با حمایت از تولیدات داخلی زمینه لازم برای پیشرفت تولید و توسعه اشتغال را فراهم آوریم. دولت نیز در این راستا می تواند با نظام مند کردن واردات، از تولیدات داخلی حمایت کند.

در بخش تقاضا نیز نیاز داریم تا اصلاحاتی در بهره وری نیروی کار، و سطوح مهارت در تقاضا کنندگان شغل داشته باشیم. متاسفانه بسیاری از فارغ التحیلان دانشگاهی به دلیل فقدان مهارت، بهره وری پایینی در بازار کار دارند همچنین کمتر به دنبال کارآفرینی می روند. از سوی دیگر نیاز است دولت نیز بسترها مناسب برای کسب و کار را مهیا نماید. به بیان ساده تر، نیاز است زمین ورزشی مسطح را دولت فراهم کند تا بازیکنان این بازار (تولید کنندگان و نیروی کار تحصیل کرده) قادر باشند تا به راحتی چرخ اقتصاد را در آن به حرکت درآورند. هر اندازه این زمین دست اندازه های بیشتری داشته باشد، سبب وارد آمدن آسیب های بیشتری به بازیکنان اقتصادی کشور و موفقیت کمتر آنان در کسب و کار شده و در نهایت نرخ بیکاری را افزایش خواهد شد. بنابراین به صورت خلاصه می توان گفت که برای رفع مشکل بیکاری نیاز به همتی همه جانبی در کشور داریم و در این همت و تلاش ملی، همه ما به فراخور جایگاه خود، مسئولیتم، قطعاً در صورتی که هر یک از ما وظایف خود را به درستی انجام دهیم قادر خواهیم بود تا با همراهی هم ایران را رو به تعالی و توسعه هر چه بیشتر رهنمون سازیم.

در آخر اگر حرفی دارید

ز کوشش به هر چیز خواهی رسید

به هر چیز خواهی کماهی رسید

برو کارگر باش و امیدوار

که از یاس، جز مرگ ناید به کار

گرت پایداری است در کارها

شود سهل پیش تو دشوارها

(ملک الشعرا بهار)

آرزوی موفقیت و سعادت

خیرالله امان پور

پیامدهای منفی اجتماعی و فردی بیکاری

پیشنهادها و راه حل های رفع بیکاری در ایران:

۱. افزایش ساخت مسکن؛ ساخت مسکن سبب ایجاد مشاغل متنوع می شود و اگر این راه حل مورد توجه قرار بگیرد نه تنها نیازهای اصلی جوانان را تأمین می کند بلکه باعث ایجاد شغل های زیادی خواهد شد.

۲. توسعه جهانگردی

۳. توسعه فعالیت های عمرانی

۴. اصلاح قوانین کار؛ کاستن از هزینه های کار فرمایان موجب افزایش سرمایه گذاری ها و ایجاد اشتغال خواهد شد.

۵. توسعه فعالیت های تکنولوژی اطلاعات توسعه فعالیت های I.T سبب بکارگیری نیرو های جوان و با استعداد کشور می شود و همچنین باعث ارز آوری خواهد شد.

۶. جلوگیری از قاچاق کالا

۷. حمایت از کار آفرینی و کار آفرینان

تحقیقات نشان داده که نیمی از افرادی که مرتکب بزهکاری و جرم شده اند، افراد بیکار بوده اند.

۴. آلوده شدن به اعتیاد: این پدیده اغلب در مناطقی وجود دارد که عیار بیکاری و جرم و جنایت بالاست و یا وضع منطقه و منازل رضایت بخش نیست (آمار قمار - فحشا و اعتیاد در این مکان ها بسیار بالاست)

۵. عقب ماندگی کشور: در حالی که میانگین ساعت کار در بعضی کشور ها به چندین ساعت می رسد، اما در بعضی کشور ها این زمان به دقایقی محدود ختم می شود، سعادت و خوشبختی یک جامعه و افراد آن مرهون کار و فعالیت و شقاوت و بدیختی آنها بر اثر تنبی و بیکاری آنهاست.

بیکاری پدیده شوم و مخری که از زمان های گذشته مخصوصا پس از انقلاب صنعتی تا حال حاضر دست کم در همه جوامع بشری وجود داشته است. این پدیده اجتماعی که بسیار ما مخرب و زیانبار است اگر با آن مقابله نشود باعث فلجه شدن نیرو های تولیدی یک جامه خواهد شد.

عوارض بیکاری و تاثیرات فردی و اجتماعی آن:

۱. احسان بی ارزشی؛ بیکاری چه این که بخاطر فراهم نبودن زمینه کار باشد و یا بخاطر عدم تلاش خود فرد در هر دو صورت باعث می شود که فرد مورد سرزنش اطرافیان به خصوص خانواده قرار گیرد و یا حداقل اطرافیان توجه لازم را نسبت به فرد بیکار نداشته باشد.

۲. فقر و تنگdesti: بیکاری باعث می شود که فرد و خانواده از امکانات مورد نیاز و رفاه و آسایش زندگی محروم گردد. این مستله در برخی موارد باعث محرومیت فرزندان از تحصیل و دیگر مزایای اجتماعی شده و در وخیم ترین حالت به فروپاشی خانواده می انجامد.

۳. فراهم آمدن زمینه بزهکاری: جامعه شناسان علل متعددی را برای بزهکاری ذکر کرده اند که یکی از آن علل، عامل اقتصادی فقر و بیکاری است.

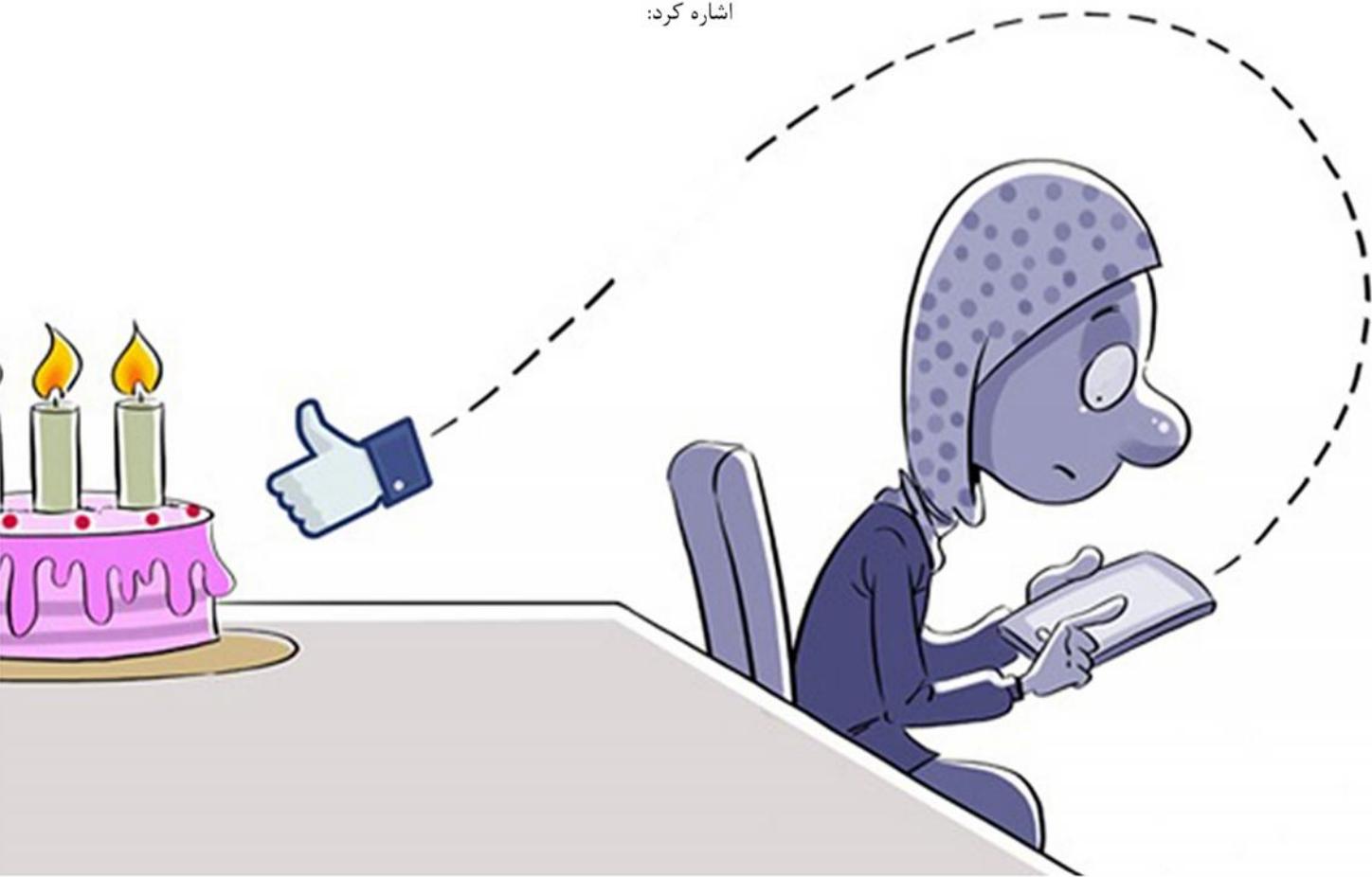

طلاق عاطفی طلاقی است که به اصطلاح ثبت دفتر خانه ای نمی شود. بنابراین ما از تعداد زوج هایی که درگیر طلاق عاطفی هستند آماری در دست نداریم. طلاقی است که زوجین صرفاً در زیر یک سقف با یکدیگر زندگی میکنند اما روابط عاطفی و زناشویی ندارند. در تمامی روابطی که یک زوج می‌توانند با هم داشته باشند مانند رابطه روحی، جسمی، عاطفی و حتی گفتاری سردی بوجود می‌آید. این افراد با فاصله‌ای که از لحظه روحی و جسمی با یکدیگر دارند خط قرمزهایی را برای همدیگر مشخص کرده‌اند و هر کدام در خلوات خود دیگر را متهم می‌کند. طلاق عاطفی عموماً در سال‌های نخست زندگی رخ نمی‌دهد. در سال‌های نخست هر چقدر هم که معیارهای انتخاب همسر سطحی باشد، میان زن و شوهر کشش‌ها و علایقی وجود دارد یا حتی اگر علاقه‌ای در این حد وجود نداشته باشد این امید وجود دارد که ممکن است شرایط تغییر کند. عموماً طلاق عاطفی از سال‌های پنجم و ششم زندگی شروع می‌شود؛ یعنی وقتی که افراد امید به تغییر همسر را از دست می‌دهند و البته از طلاق رسمی هم نالمید هستند.

چرا این زوجها در کنار هم می‌مانند؟ زوج هایی که چهار مشکلات شده اند، ممکن است تا مدت‌ها به زندگی مشترک ادامه دهند و «طلاق عاطفی» را تجربه کنند. از جمله علل این ماندگاری میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

جامعه شناسان معتقدند که آسیب‌های اجتماعی معلول انقلاب صنعتی هستند. به این معنا که با فراهم شدن آسایش در دنیا مدرن مسائلی برای شناخت و پیدا کردن راهکاری برای آنها وجود آمد که نیازمند مخصوصان این حوزه بود. موضوعی اصلی این است که هر کشوری به یک آسیب‌های بوجود آمده از چه منظری بنگرد و چه راهکاری برای آن تدارک ببیند. در کشورهایی که آسیب‌های اجتماعی تابو هستند و ورود به آنها از خط قرمزها محسوب می‌شود؛ کار را جهت شناخت و ارایه راهکار بسیار دشوار تر می‌کند.

زمانی در جامعه ما این باور رایج بود که زن باید با لباس سفید وارد خانه شوهر شود و با لباس سفید آن را ترک کند. خیلی‌ها معتقد بودند باید با همه مشکلات سوت و ساخت ولی امروزه این دیدگاه نزد بسیاری از مردم تغییر یافته و روزبه روز بر تعداد طلاق‌ها افزوده شده و زوج‌ها این حس را دارند که مجبور نیستند تا آخر عمر یکدیگر را تحمل کنند. در بسیاری از موارد پدیده طلاق ناشی از مسائلی است که یک یا دو دهه قبل حتی باور کردن آن نیز امکان پذیر نبود؛ تنوع طلبی، خیانت، دروغگویی و بسیاری از مسائل دیگر منشاء و مبداء تعداد قابل توجهی از طلاق‌ها شده است؛ اما خانواده‌هایی که قبل از طلاق قانونی، رویه طلاق عاطفی را در پیش می‌گیرند کم نیستند.

طلاق عاطفی

۴ - نقش‌های اجتماعی

بعضی افراد تحصیل کرده، مذهبی و سیاسی با سمت‌های مهم و مشکل‌های زناشویی غیرقابل حل، ترجیح می‌دهند طلاق زیر یک سقف را تجربه کنند.

مثلاً یک استاد دانشگاه رشته روان‌شناسی که به مردم در مشکلات‌شان کمک می‌کند از تفاوت‌های خود و همسرش چشم‌پوشی می‌کند و با مدارا زندگی را ادامه می‌دهد زیرا با طلاق جایگاهش در میان عموم و جامعه متزلزل می‌شود. این گروه از افراد سعی می‌کنند شیوه سازگاری را در پیش گیرند. گاهی افرادی که درگیر پست و مقام‌های مهم اجتماعی هستند و می‌خواهند طلاق بگیرند از سوی اجتماع با این نوع جملات برخورد می‌کنند که آقای دکتر شما دیگه چرا!

۵ - وجود فرزند

کم نیستند والدینی که ایشاره می‌کنند تا فرزندان بزرگ شوند و به اصطلاح از آب و گل درآیند یا برای ادامه زندگی به توصیه دولستان و آشنايان فرزند دیگری می‌آورند. تولد فرزند در این روابط از هم پاشیده مشکل‌ها را بسیار ماندگاری نیست.

۱ - ترس از نگاه دیگران

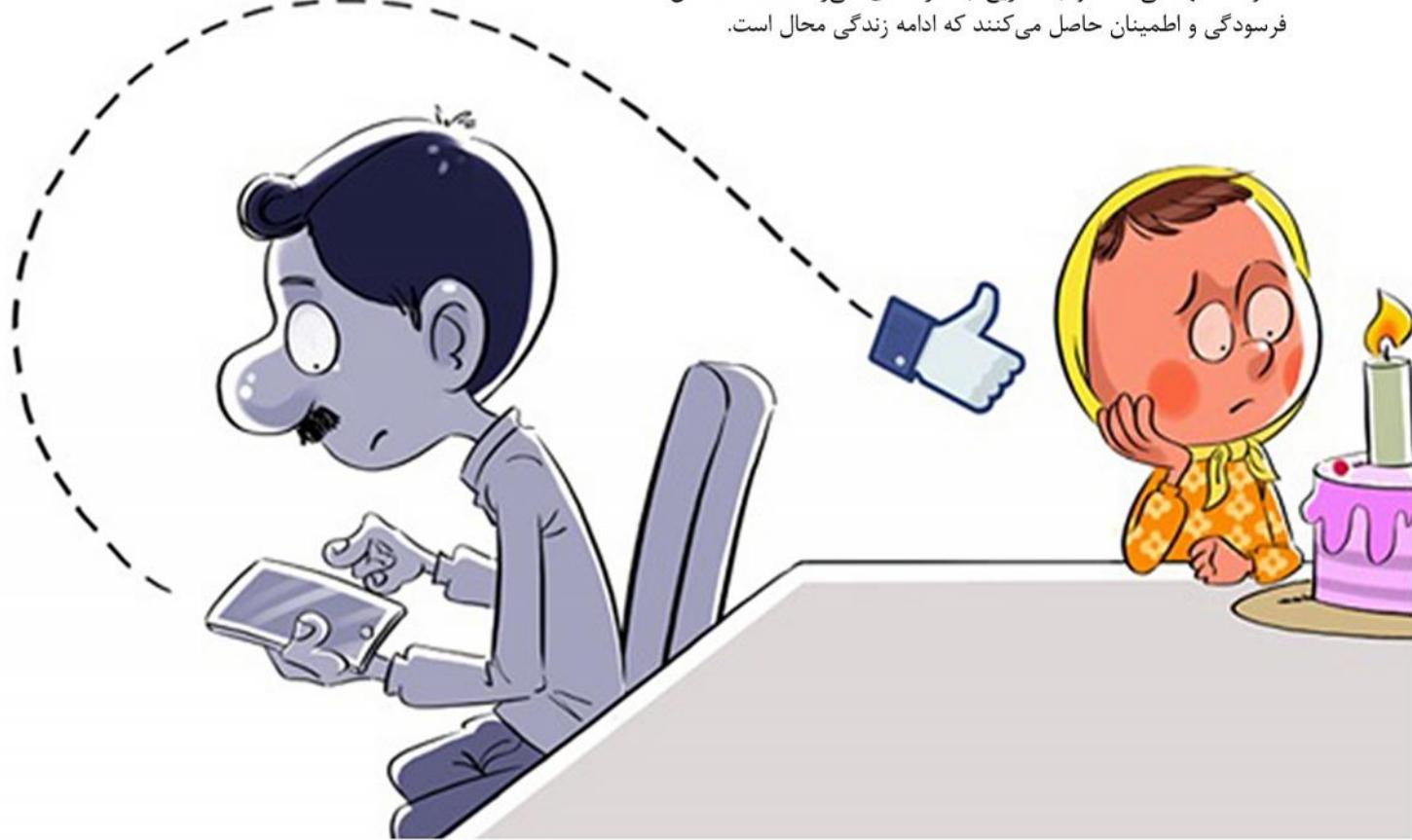
یکی از علت‌های مهمی که در جامعه ما باعث می‌شود طلاق بعد از چند سال زندگی رخ دهد؛ ترس از نگاه دیگران است. سوال‌هایی که برای زن و مرد پیش می‌آید این است: «خانواده‌ام چه می‌گویند؟ دیگران چه می‌گویند؟ این انتخاب من بود و هیچ‌کس در آن دخالتی نداشته و باید تحمل کنم.» گاهی هم والدین راه را برای برگشت فرزندان می‌بندند و آنقدر در زندگی می‌مانند تا اینکه کاملاً به پایان خط برسند.

۲ - امکانات مالی

این موضوع در خانم‌هایی که استقلال مالی ندارند و از جانب خانواده تحت حمایت قرار نمی‌گیرند بیشتر دیده می‌شود. بعضی از آنها نمی‌توانند از همسرشان جدا شوند چون جایی برای ماندن ندارند و در بعضی مردان هم مهریه‌های بالا دلیل ماندگاری در زندگی زناشویی است.

۳ - آستانه تحمل

انسان‌ها آستانه مقاومت متفاوتی دارند. ممکن است زن و مردی با ۵۰۰ مشاجره و زن و مردی دیگر با ۵ هزار مشاجره به بن‌بست برسند. تکرار مشکل‌های رفتاری و تنفس و فشارهای روانی به طور مداوم از آستانه مقاومت آنها می‌کاهد و به تدریج به مرحله‌ای می‌رسند که احساس فرسودگی و اطمینان حاصل می‌کنند که ادامه زندگی محال است.

محمد تقی توسلی

مرثیه‌ای بر یک رویا

کم کم نا امیدی داشت بر او چیره می‌شد، چون خود را در اقیانوسی از درخت می‌دید که در درونش در حال دست و پا زدن است. در همین بین در دور دست نقطه‌ی نورانی ای را دید. در دلش امیدی جان گرفت و به سمت نور حرکت کرد. نزدیک تر که شد مردم را دید که از دور فانوسی به دستش بود و رویش به سمت دیگری است. چهره‌اش مشخص نبود، مردمی میان سال با موهای جوگندمی، خواست نزدیک تر شود که مرد رویش را به طرف پسر جوان کرد.

پدرش بود... زبان پسر بند آمده بود و اشک هایش جاری شده بود. فقط توانست این جملات را بگوید:

نرو... خواهش می‌کنم... اندکی پیش من بمان... خواهش می‌کنم... آرزویم است که بتوانم دوباره لمست کنم پدر... نرو...

پدر: نرو پسرم تو نباید به سمت سیاهی بروی...
نباشد بروی...
با ناله و گریه‌های خود از خواب بلند شد. حالت کرختی تمام بدنش را فرا گرفت و با غمگینی تمام به سمت راست چرخید و قاب عکس پدر مرحومش را که بر روی میز کوچیکی که کنار تختش بود مشاهده کرد.

تمام خاطرات در چند ثانیه از برابر چشمانش گذشت. پدرش پنج سالی می‌شود که این زندگی را ترک کرده است.

همچنان در افکار خودش غوطه ور بود که صدای گوش خراش تلفن که سعید از آن متغیر بود به صدا در آمد.

صدایی که مانند تمام تلفن‌های دیگر، معمول است ولی برای سعید این صدا، صدایی بود که روحش را می‌سایید و آن را از تن برون می‌کرد. از وقتی که منتظر آن زنگی شد که میدانست زندگیش را سیاه می‌کند، این صدای زنگ برایش حکم شیپور اسرافیل را پیدا کرده بود و با هر زنگ استرس وجودش را فرا گرفت.

مادرش گوشی را گرفت و بعد از چند ثانیه گفت و گو، سعید را صدا زد:

سعید... سعید... بیا تلفن با تو کار داره مادر.

سعید با بی میلی تمام همراه با اضطراب به سوی تلفن رفت و گوشی را گرفت.

مادرش بر روی مبل راحتی در حال باقتن چیزی بود و زیر چشمی و رانداش می‌کرد.

با بوی دلنشیں و مست کننده ای به هوش آمد.

با حالت گیجی سنگینی از جای بلند شد و دید در برابر شستی از گل‌های محبوب شب قرار دارد. از آنجا که این گل، بوی معطر و دلنشیس را فقط شب‌ها هنگامی که مهتاب به آن‌ها برخورد کند در فضا پخش می‌کند، فهمید که شب شده است...

آسمان را نگاه کرد و ماه را دید و با خود گفت:

چطور ماه رو ببینم و به یاد تو نیفتم...

در شب جنگل حالت بسیار ترسناکی به خود گرفته بود و صدای های وحشتناکی از آن برمی‌خواست. به سرعتش افزود تا سریعاً بتواند از جنگل خارج شود تا خوارک حیوانات درنده نشود. خستگی مفرطی آکنده از ترس به جانش افتاده بود ولی با این حال با تمام وجود می‌دوید که به مقصدی برسد...

به نام خالق زیبایی

خود را در محیطی که تا چشم کار می‌کرد سپیدی بود و از سه طرف انتهایی نداشت، دید. فقط رو به رویش دری وجود داشت که بر روی آن نوشته شده بود: نا امید مشوحتی اگر تمام وجود را سیاهی فرا گرفت... به راهت ادامه بدده...

درب را گشود جنگلی مه گرفته دید که در خاتم اش با حالت وحشتناکی شاخه هایشان را به طرف او گرفته بودند و به او اشاره می‌کردند. با حالتی وحشت زده دور و اطراف خود را برانداز کرد و تمامی پدیده هایی که از برابر چشمانش می‌گذشت، برایش حالتی گنگ و اسرار آمیز داشتند.

سردی هوا محسوس بود به طوری که نوک بینی اش را سرخ کرده بود. خواست به راهش ادامه دهد اما توجهش به تخته سنگی افتاد که پالتوبی بر رویش بود، روی سنگ نوشته شده بود پاداش انسانیت... آن را برداشت و پوشید تا اندکی سرما را از تنش برون کند.

تصمیم به گذر از جنگل گرفت تا ببیند به کجا خواهد رسید...

در راه بلبلی را دید که بر روی شاخه ای در حال ترانه خواندن است. توقف کرد و چشمانش را بست و سراسر وجودش را لذت فرا گرفت بطوری که انگار دارد صدای ترانه را می‌شنود....!

دست داشت ساعت‌ها بنشیند و به آواز خواندن پرنده گوش فرا دهد. در همین بین که مشغول لذت بردن از آواز بود ناگهان عقابی در یک چشم بهم زدن پرنده‌ی کوچک زیبا را با چنگال آهینه‌نش شکار و با خود برد.

از گرگ‌ها را دید که آهوبی را به نیش کشیده اند... با ترس راهش را کج کرد تا از مسیری دیگری برود. در حال دویدن و دور شدن از گرگ ها بود که از پرتگاهی نه چندان مرتفع به پایین پرتاب شد.

گریه ترانه را شنید...
امواج با قدرت بیشتری به سعید اصابت کرد و او را اندکی به عقب هل داد. چشم های سعید از سیاهی بی کران دریا که انتها یش نامعلوم بود دچار نا امیدی شد و آخرین خاطره را هم به بیرون افکند و به امواج سپرد.
روزی که پدر ترانه عاجزانه از او خواست که اگر ترانه را دوست دارد از زنگی اش بیرون برود چون قرار بود خواستگاری دکتر برایش بباید و آن روز و اشک های پدر ترانه، سیاه ترین روز زندگی سعید بعد از مرگ پدرش بود ...
اکنون ۳۰ سالش شده است و در میان امواج ...
بارها به خود کشی فکر کرده بود ولی در حد فکر بیشتر نبود چون به این باور داشت که هر چقدر هم زندگی تو را به بی معنایی کشانده است، تو باید به آن معنا ببخشی ...
از خود بی خود شده بود انگار اختیارش را از دست داده است ...
خود را در آتش امواج احساس کرد که دارد او را به درون خود می کشاند که ناگهان با نا امیدی فانوس دریایی را دید که به سمتش چشمک میزند ... به یاد خوابش و حرف پدرش افتاد، نیروی خود را بازیافته دید و از میان سیاهی بیرون آمد و در ساحل به حالت بی جان افتاد ...
ستارگان در حال رقص بودن
دلش هوای خانه و صدای مادرش را کرد ...

کتاب خاطرات خانه‌ی مردگانش به این موضوع پرداخته بود که زندانی‌هایی که در دوران روسیه تزاری در سیبری محکوم به حبس با اعمال شاقه می‌شدند، مسئولان زندان برای این که وقت زندانی‌ها رو بگذرانند، آن‌ها را از صبح تا نزدیکای شب به بیگاری می‌بردند تا خسته شوند و این خستگی باعث می‌شد زندانی به فکر فرار نیوفتد و هنگام شب به فکر خواهیدن باشد ...
مسئله این است که بشر برای این که به زندگانیش معنی بدهد باید کار و فعالیت کند و یک جامعه‌ی پویا و رو به رشد جامعه‌ای است که تمام اجزای آن در حال انجام کار مشخص خود و انجام وظایف باشند تا جامعه نظم و ثبات خود را حفظ کند

همانند زندانی‌ها در روزهایی که کاری با هدف انجام می‌دادند مثلاً نجاری یا ساختمان سازی با این که زندانی بودند و حقوقی دریافت نمی‌کردند ولی احساس به مراتب بهتری نسبت به زمانی که کاری عیسی و بیهوده مانند: پر کردن حوض از آب و خالی کردن آن و دوباره پر کردن و خالی کردن ... برای گذران وقت، بهشان دست می‌داد.

در تمامی انسان‌ها هنر نهفته است، تنها باید این استعداد خاموش توسط جامعه شکوفا شود. لیکن در جوامع ما علاوه بر خیل عظیم جوان های بیکار، بیشتر افرادی هم که بر سر کار هستند برای همان آب حوض خالی کردن و پر کردنش حقوق می‌گیرند و این مرگ انسانیت است.

در افکار خودش غوطه ور شده بود که به یاد زندگی خودش افتاد که بعد از تمام کردن تحصیلات دانشگاهی چند سالی را به دنبال کار گذرانده بود ولی تماماً بی فایده ...
کاری می‌خواست که براساس تخصص خود باشد و از انجام دادن آن لذت ببرد و بعدش هم تشکیل خانواده بدهد ...
چه رویاهایی که در سر نداشت بود ... به نامزدش قول داده بود که پس از به دست آوردن کار با هم ازدواج می‌کنند و ترانه هم تمام خواستگار هایش را رد کرده بود ...

اسمش ترانه بود ... دختری مهربان و نجیب از خانواده‌ای اصیل و سنتی ...
هوا خراب شده بود و باد تندی در ساحل شروع به وزیدن کرده بود. سعید از جایش برخواست و به سمت امواج نزدیک شد. با برخورد امواج به پاهایش گمای دلنیشینی را احساس کرد و خاطره‌ی دیگری از مغزش کنده شد و به جلوی چشمانش آمد ...
آن روزی را به یاد آورد که پشت تلفن صدای

فقط توانست یک جمله از پرسش بشنود و آن این بود:

پس ازدواج کرد ...

سعید گوشی را گذاشت و بالتو خود را پوشید و قبل از ترک خانه صدای دلنیشین مادرش را شنید که با مهربانی می‌گوید:

مواظب خودت باش پسرم ...

سعید از خانه خارج شد و به سمتی که نمی‌دانست به کجا ختم میشه حرکت کرد.

فقط می‌خواست قدم بزند و روحش در حال جوشش بود را می‌خواست با خستگی بیشتر ناشی از قدم زدن، خنثی کند.

در راه دختر بچه‌ای را دید که در کنار خیابان دست فروشی می‌کرد و با حالت معصومانه در گوشه‌ای به خواب عمیقی رفته است ... پالتویش را درآورد و بر روی دختر بچه‌انداخت، تا گرمش بشود.

به مسیرش ادامه داد و تمام حجم مغزش را خاطرات غم باری که هم از آن‌ها متنفر بود و هم این که نمی‌توانست از آن‌ها دل بکند، پر کرده بود.

طوری که انگار مغزش دیگر نای نفس کشیدن ندارد و حالت خفگی تمام شیارهای آن را پوشانده است ...

هوا کم کم تاریک شد و دلش هوای دریا را کرد تا بتواند نفسی به مغزش برساند و افکارش را آرام کند.

دریا در چند کیلومتری شهر بود ...

به ورودی ساحل که رسید، کفشهایش را درآورد و با اولین قدم و اصابت شن‌ها به پاهایش، اولین خاطره از مغزش در جلویش سبز شد ...

معشوقه اش را دید که با لبخند نمکین در کنارش در حال قدم زدن است و گل محبوب شبی بر بالای گوش خود و در میان موهایی همچون جنگل که در شب مانند اقیانوس سیاهی است، قرار داده است.

پوستی مانند ماه در شب، مهتاب خود را به گل محبوب شب می‌تاباند و عطر دل انگیز گل، سعید را که نامزد او بود غرق در زیبایی می‌کرد. آهی دردناک سر داد و بر روی شن‌های ساحل دراز کشید تا خستگی ای در کند.

با خود اندیشید که به راستی بزرگترین تباہی بشر و زمینه ساز فساد و فقر و بیشتر ناهنجاری های اجتماعی از بیکاری در افراد و یا نبود شغل مناسب است ... مناسب از این جهت که فرد بر اساس علایق و تخصص‌هایی که دارد به کاری که برایش تحصیل یا آموزش دیده است، بپردازد. به گفته‌های داستایوفسکی معتقد بود که در

من عصبانی نیستم

الله ملک حسینی

کارگردان و تهیه کننده: رضا در میشیان
بازیگران: نوید محمدزاده، باران کوثری، رضا بهبودی، میثاق زارع، محمد کارت

هرچند این فیلم قبیل از اکران عمومی سرو صدای زیادی به پا کرده اما می‌توان چند صباحی که به اکران آن باقی مانده درباره این اثر سخن گفت. این فیلم درباره‌ی زندگی پسری کُرد به نام نوید است که به خاطر مسائلی سیاسی ستاره دار شده واز دانشگاه اخراج می‌شود. او که در دانشگاه عاشق هم کلاسی خود ستاره بوده اما به دلیل مخالفت پدرش و شرط‌هایی که برای ازدواج آن‌ها می‌گذارد سبب مشکلاتی برای نوید می‌شود.

در درجه اول نداشتن یک منبع درآمد برای تأمین مخارج زندگی مورد توجه است که باعث نرسیدن به تمامی چیزهایی است که انسان می‌خواهد داشته باشد اما ندارد. در واقع می‌توان گفت معصل اصلی در این فیلم بیکاریست که دغدغه‌ی تمام جوانان برای شروع یک زندگیست.

در این فیلم فشار ناشی از بیکاری آنقدر زیاد است که از ذهن نوید آگهی‌های مربوط به فروش کلیه می‌گذرد تا بتواند از این طریق به ستاره برسد اما داستان به کلی عوض می‌شود. هرچقدر نوید میخواهد با مصرف دارو خود را کنترل کند اما بی فایده است و مخالفت پدر ستاره و نرسیدنش به او، مجبور به انجام جنایت سنگینی می‌شود که تمام آرزوهایش بر باد می‌رود.

مودي